

پرسش ۵۱: ملائکه از کجا دانستند انسان خون‌ها می‌ریزد؟

سؤال / ۵۱: قال تعالى: (إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً)، فقالت الملائكة: (أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ) ([267]). من أين عرفت الملائكة بأن الإنسان يفسد ويسفك الدماء قبل حتى أن يُخلق في الأرض؟

پرسش ۵۱: خداوند متعال می‌فرماید: (من در زمین جانشینی قرار می‌دهم) و فرشتگان گفتند: (آیا کسی را قرار می‌دهی که در آنجا فساد کند و خون‌ها بریزد و حال آنکه ما به ستایش تو تسبیح می‌گوییم؟) ([268]). فرشتگان پیش از آنکه آدم بر زمین خلق شود، از کجا دانستند انسان فساد می‌کند و خون‌ها می‌ریزد؟

الجواب: كان هناك في الأرض خلق قبل آدم (ع)، ونشروا الفساد وسفك الدماء فيما بينهم فأهلكهم الله سبحانه وتعالى بذنوبهم ([269]). والملائكة ظنوا أن المخلوق الجديد - وهو آدم (ع) وذريته - سيعيدون الكرة مرة أخرى وينشرون الفساد وسفك الدماء، ولكنهم يجهلون أنه بعد قيام القائم (ع) ستقوم دولة العدل والتوحيد الإلهي على الأرض، وينتشر الصلاح والسلام بين الناس.

پاسخ: پیش از آفرینش آدم (ع)، بر روی زمین خلقی وجود داشت که فساد و خونریزی را در میان خود منتشر کردند و خداوند به خاطر گناهان‌شان آن‌ها را هلاک نمود. ([270]) فرشتگان گمان بردند که مخلوق جدید که آدم (ع) و نسل او هستند. هم همان کارها را از سر می‌گیرند و به نشر فساد و خونریزی می‌پردازند، ولی آن‌ها نمی‌دانستند که پس از قیام قائم (ع) دولت عدل و توحید الهی بر روی زمین بر پا و صلح و دوستی بین مردم فراگیر خواهد شد.



[267] - البقرة : 30.

[268] - بقره: 30.

[269] - الإمام الباقر (ع) عن أبيه عن أمير المؤمنين (ع)، قال: (إن الله لما أراد أن يخلق خلقاً بيده وذلك بعدما مضى عن الجن والنسناس في الأرض سبعة آلاف سنة فرفع سبحانه حجاب السموات وأمر الملائكة أن انظروا إلى أهل الأرض من الجن والنسناس فلما رأوا ما يعملون فيها من المعاصي وسفك الدماء والفساد في الأرض بغير الحق عظم ذلك عليهم وغضبوا لله تعالى وتأسفوا على الأرض ولم يملكو غضبهم، وقالوا: ربنا أنت العزيز القادر العظيم الشأن وهذا خلقك الذليل الحقير المتقلب في نعمتك المتمتع بعافيتك المرتهن في قبضتك وهم يعصونك بمثل هذه الذنوب ويفسدون في الأرض ولا تغضب ولا تنتقم لنفسك وأنت تسمع وترى وقد عظم ذلك علينا وأكبرناه لك، فقال جل جلاله: إني جاعل في الأرض خليفة تكون حجة لي في أرضي على خلقي. قالت الملائكة: أتجعل فيها من يفسد فيها كما أفسد هؤلاء ويسفك الدماء كما فعل هؤلاء ويتحاسدون يتباغضون فاجعل ذلك الخليفة منا فإنا لا نتحاسد ولا نتباغض ولا نسفك الدماء ونحن نسبح بحمدك ونقدس لك، قال تبارك وتعالى: إني أعلم ما لا تعلمون إني أريد أن أخلق خلقاً بيدي واجعل من ذريته الأنبياء والمرسلين وعباد الله الصالحين وأئمة مهديين واجعلهم خلفائي على خلقي في أرضي يهدونهم إلى طاعتي وينهونهم عن معصيتي وأجعلهم حجة لي عليهم عذراً ونذراً...) تفسير القمي : ج 1 ص 36.

[270] - امام باقر(ع) از پدرانش از امیرالمؤمنین(ع) روایت کرده است که فرمود: (وقتی خداوند اراده کرد آدم را با قدرتش خلق کند و این بعد از آن بود که از خلقت جن و نسناس بر روی زمین هفت هزار سال گذشته بود، حجاب آسمان‌ها را برداشت و به ملائکه امر فرمود که به اهل زمین از جن و نسناس نظر افکنند. چون آن‌چه از گناهان و ریختن خون‌ها و فساد در زمین برخلاف حق را انجام می‌دادند، مشاهده کردند، بر آن‌ها بسیار گران آمد و به خاطر خداوند متعال خشمگین شدند و بر اهل زمین تاسف خوردند و گفتند: پروردگارا! تو عزیز قادر عظیم‌الشأن هستی و این خلق تو ذلیل حقیر تو است که در نعمت تو غوطه‌ور است و از عافیت بهره‌مند و در قبضه‌ی تو می‌باشد، با این گناهان، معصیت تو را می‌کند و در زمین فساد می‌کند و تو خشمگین نمی‌شوی و انتقامت را نمی‌گیری، در حالی که می‌بینی و می‌شنوی؟! این موضوع بر ما عظیم و گران است و به خاطر تو بزرگتر نیز می‌باشد. خداوند جل جلاله فرمود: من جانشین و خلیفه‌ای بر زمین قرار می‌دهم که حجت من بر خلقم در زمینم باشد. ملائکه گفتند: آیا کسی را قرار می‌دهی که در آن فساد کند همان‌طور که اینان فساد کردند، و خون‌ها بریزد همان‌طور که اینان چنین کردند و به یکدیگر حسادت ورزند و کینه‌جویی کنند؟! این جانشین را از بین ما برگزین که ما حسادت نمی‌ورزیم و کینه‌جویی نمی‌کنیم و خون‌ریزی نمی‌کنیم در حالی که حمد تو را تسبیح می‌گوییم و تو را تقدیس می‌کنیم. خداوند تبارک و تعالی فرمود: من چیزی می‌دانم که شما نمی‌دانید. من اراده کرده‌ام خلقی با قدرتم بیافرینم و از نسل او

انبیا و فرستادگان و بندگان صالح خداوند و ائمه‌ی هدایتگر برگزینم و آنها را جانشینانم در زمینم قرار دهم که آنها را به اطاعت من هدایت کنند و از معصیت و نافرمانی‌ام بازدارند و آنان را حجّت خودم بر ایشان از نظر بشارت و انذار قرار دهم.....». تفسیر قمی: ج 1 ص 36.